

Bráð-neyðugt ...

(Framhald frá 4. síðu)
Ír bygging av einum triðja fult útbýgðum skúla í Havn.

Stórir vøkstur

Skúlabarnatalið veksur skjótt. Í 1955 vóru í kommunuskúlanum 630 børn í 25 flokkum við 21 lærarum, í 1960 vóru 924 børn í 40 flokkum við 39 lærarum, í 1965 vóru 1145 børn í 49 flokkum við 43 lærarum og í fjór vóru 1392 børn í 60 flokkum við 65 lærarum.

Nevndin heldur, at hesin vøkstur í barnatalinum stendur ikki minst av, at skipanin við 8., 9. og 10. flokki hevur sett ógvuliga stór krav, ikki bert til teirra sum starvast innan skúlagátt, men eisini til myndugleikarnar sum m. a. skulu útvega høli o. a.

Fyribilsloysnir

Skúlin hevur øll hesi árin liðið undir hólstróti. Tá ið teir verandi skúlarnir hava verið so yvirfyrtir, at tað hevur nærkast tí óforsvarliga, eru bráðfongis reistar barakkir elementbygningar at lætta um tað harðasta trýstið. Hetta er frá myndugleikunum óivað gjørt í tí góðu meining, at tað bert skuldu vera fyribilsloysnir og sostatt verða avloyst við bygging av fult útbýgðum skúla. Fyribilsloysnir hava ongantíð verið biligar loysnir. Hetta man hava verið ein orsök, at ikki er farið undir at bygja nýggjan skúla. Ein onnur orsök kann vera, at ikki hevur verið trúð uppá, at vøksturinn barnatalinum skuldi halda fram, men ikki tess minni hevur hann gjørt tað higartil, og alt bendir á, at hann eisini hesi komandi árin fer at halda fram í ikki minni mál, verður sagt.

landi. Tað eru flokksformennirnir og hinir limirnir í hvørjum flokki fylgja teimum blint, verður sagt. Teir hava ivalyst grein í sínum máli, men tað sum hendir tá flokkarnir hava fund, frættist jú ikki, og tað er á hesum fundum at hinir limirnir í flokkum sínum siga sína hugsan, og tá atkvøðast skal um eitthvørt mál í altinginum rætta teir seg eftir meirlutanum í flokki teirra. Eisini eigur at verða viðmerkt, at stjórnin hevur havt ógvuliga tepran meirluta, so tað hevur verið neyðugt hjá limunum at verið so samdir sum gjørligt, so nakað kundi koma av skafti.

Veljarakanning

Tá politisk stórmál hava verið frammi, hevur verið stórir áhugi fyrri, at gera veljarakanningar fyrri at siggja, hvørja hugsan fólk flest hava. Í summar skulu kommunuval-

Venjingarskúlin

Venjingarskúlin, sum varð tikin í nýtslu í 1968, kundi bert so dánt taka tað yvirtrýstið, ið tá var á Kommunuskúlanum, men hann loysti á ongan hátt problemid við bráðfongis bygningum, tí eingin varð niðurlagdur. Tvørturímóti hava teir nú eitt sera høgt nýtsluprosent.

Undirvísing í 9 bygningum

At undirvísingin fer fram í 9 bygningum í staðin fyrri, sum tað í løtuni átti at verið, forir nógvir trupulleikar við ser og virkar í mangar mátar darvandi uppá undirvísingina, haraftur spjaðir tað lærarnar og forðar fyrri tí næra sambeiði teirra millum, sum í nútímans skúla er meira neyðugt enn nakrantíð áður, og sum er ein høvuðstreytin fyrri, at nýggir undirvísingarhettir og -tánkar kunnu verða forðir út í lívið.

Fakhøli eru eingi á útskúlnum, og tí má øll undirvísing, sum er knýtt at teimum, vera á høvuðsskúlanum. Hetta forir við ser, at næmingar og ofta lærarar mugu ganga ímillum, tað er ikki altíð so tespið, og haraftur virkar tað sera orkymlandi á skúlagóði.

Ein skúli eigur at virka sum ein eind, ikki bert tí, at tað lættir munandi um umsitingina, men helst tí at børnini eiga at kenna seg trygg, og tað gera tey í umgívlum, tey eru kend við. Skiftandi umgívlir ger tey ótrygg og broyrtir ofta atferð teirra soleiðis, at atburðurin í skúlanum fer eina óhaldiga veld.

Tað er tí greitt, at soleiðis sum hólvisdúrskiftini eru í løtuni, geva tey ikki bestu umstøður á størsta og ivalyst mest viðbrekna arbeidsplassi í býnum, har børnini í 10 ár skulu hava sína dagligu gongd, heldur nevndin í frágreiðingini.

Bráðneyðugt við nýggjum skúla

Í frágreiðingini hevur felagslærararáðið hesa skitsu til heildarløysn.

Tað er eingin ivi um, at ein 3 — sporður skúli er tann, ið best útnyttar fakhøli. Høli til fimleik, biologi, smíð, skúlakøk, fysikk o. a. eru ógvuliga dýr, og tí er umráðandi, at tey verða útnyttad so nógv sum gjørligt. Eisini frá øðrum sjónarmiðum halda flestir skúlamenn 3-sporðan skúla vera hentastan.

Venjingarskúlin er reiðiliga væl fyrri fakhølum viðvíkjandi. Í løtuni eru í honum 11 flokshøli. Heimari skúli við Landavegin hevur 4 og Ytri skúli 4. Varð ein lon bygd aftrat Vesturskúlanum við 7 flokshølum vóður tilsamans 26 og hevði hetta verið eitt høvligt tal til, at Venjingarskúlin kundi virka sum ein 3 — sporður skúli.

Kommunuskúlanum tørvar í stórt mál hósandi fakhøli. Hesin spurningur eigur at verið loystur við eini heildarplanlegging, ið skal gera megin skúlan til ein 3 — sporðan skúla samlaðan á einum stað.

Skúlarnir við Jónar Bronxgøtu eiga at verða niðurlagdir. Teir kunnu av kommununi væl verða nýttir til onnur endamál. Realskúlabygningurin, barakkir og gomlu stjórshúsin eiga at lúta fyrri eini ný bygging, ið skal rúma teimum holum, ið eru neyðug fyrri at gera megin skúlan til ein fullfíggaðan 3 — sporðan skúla.

Tað er neyðugt beinanvegin at fara undir at bygja ein triðja skúla í eysturbýnum. Ein slíkur skúli kann í fyrsta lagi standa liðugur um eini 4 — 5 ár, og tá eru í minsta lagi brúk fyrri at hýsa 11—15 flokkum meira enn í 1970.

Mælt verður myndugleikunum til smbr. kunngerð um fealgslærararáð og lærararáð frá 29. januar 1966 at taka lærararnar við í planlegging av umbygging og nýbygging av skúlanum frá fyrsta degi av.

ar hesum og heldur ikki samtyktir í flokkunum. Tað sum tó verður hildið, at vera størsta skomm er, at tað millum teir 60 limirnir bert er ein kvinna, og at siga hvi so er, er torført. Tað kann helst sigast, at íslensku kvinnurnar hava minni áhuga fyrri politikki enn teir í hinum norðanlondunum.

Professionellir politikarar - ella ikki?

Í orðaskiftinum um arbeidshátt altingsins er eisini komið fram onnur mál, sum eru av prinsipiellum slag. Eitt av teimum er, um altingsmenninir bert skulu vera altingsmenn — ella um teir eisini skulu hava annað starv við síðuna av. Lønin, til hvønn altingslim, er í dag umleið 1400 kr. í okkar peningi um mánaðin, og av var neyðugt at hekka hetta, um teir ikki skulu hava

Nærum ...

(Framhald frá 4. síðu)
lagi. Klassavosjunkturin, sum í løtuni er 24 í meindeildini, er ov høgur; vit hava her sett hann niður í 20, men upp aftur lægri í hægri deildum.

Tá ið henda framtíðarmeting var gjord, mundi fáur hava nakra tiltrúgv til hennara, men hildið varð, at töluni vóru alt ov høg.

Nú kunnu vit ikki tess minni konstatara, at fyrsta 5-ára skeiðið enn tá hevur hilst betur enn væntað hvat ið næst ingatálinum viðvíkur. At flokkatalið er minni kemst av, at flokksvotienturin í dag er hægri enn tá, sigur felagslærararáðið við kommunalu skúlarnar í Havn.

Uppskot ...

(Framhald frá 5. síðu)

* Læraraútbúgvingin skal fara fram á universitetstigi, og skúlin skal eita Læraraháskúli Íslands.

* Treytin fyrri at koma á skúlan er studentsprógv ella líkandi prógv.

* Læran varar í trý ár.

* Næmingar skulu vera í minsta lagi 12 vikur í praktikki og er hetta ein stór øking.

* Økt verður um valfríu lærugreinirnar.

* Tey sum beint koma úr læraraháskúlanum, skulu fyrst hava vegleiðing og arbeidspæktis í tvey ár, áðrenn tey kunnu fáa arbeid í sum lærarar.

* Rektorin verður valdur fyrri fyra ár í senn.

* Við síðani á rektaranum verður eitt skúlaráð. Umbod fyrri næmingarnar skulu vera við í skúlaráðnum og skúlastýrinum.

* Teir føstu lærarnir við skúlan skulu vera professarar, lektorar umframt at vera tímalærarar.

* Sett verður á stovn pedagogisk kanningarráð.

Tað var íslenski kensluláraráðharrin, Gylfi P. Gíslason úr Alþýðuflokkinum, sum legði uppskotið fram, og greiddi hann frá, hvussu verið hevði við læraraskúlanum. Hann segði, at tær mest týðandi broytingarnar vóru, at nú fekk skúlin loyvi til at klekja studentar og at skúlatíðin hjá lærarunum var sett til 3 ár.

Um uppskotið verður samtykt í hesi tingsetuni er hugsað, at teir fyrstu lærarnir frá nýggja skúlanum kunnu vera lidnir í 1977. Arligu umkostningarnir av broytingini metti kensluláraráðharrin til 15,4 milj.

Studenta-prógvið ...

(Framhald frá 5. síðu)

ko Itálá, sum hevur sagt, at hann metir hetta sum eina gongda leið og eina góða leið í framtíðini.

20.000 studentar

Frágreiðingin byrjar við at siga frá hvønn týðning studentaprógvið hevur í løtuni og sagt verður, at tilgongdin hevur verið stór seinastu árin. Í 1951 vóru 4.100 studentar. Tíggju ár seinni vóru 8.400 og í ár eru 20.000 studentar. Samstundis verður eisini víst á, at studentaprógvir verður roknað sum lykilin til hægri útbúgving, men hevur tað víst seg, at nógv av teimum sum hava tikið hetta prógv, ikki hava nýtt tað til hægri lesna.

Úrslitið ivingsamt

Hóast nógv stríð verður gjørt fyrri at ognar ser pappírini til at fáa eitt studentaprógv — tað eru áhaldandi royndir frá februar til juni — so er úrslitið í mongum forum at illast, sigur nevndin. Nevndin skjýtur tí upp, at studentaprógvið verður strokið innan trý ár. Tað verður gjørt eitt annað »prógv« istaðin, sum skal visa um næmingurin er egnaður til at halda fram at lesa ella ikki.

Framleiðsla av problemum

Summir íslendingar siga, at tann vinnuvegurin sum gongur best í Íslandi er framleiðslan av problemum.

Tað eru eisini nógv problemir, sum altingið hevur at takast við. Fyri at kunna taka sær av øllum tí sum teir eiga, mugu betri arbeidsumstøður fáast til vega, og onki er at ivast í, at stórar broytingar fara fram innan sum uttan alting í komandi árum.

Keypið

frá teimum, sum týsa í